

Creative Commons -teosten käyttö

Näin varmistat avoimen sisällön laillisen käytön

Creative Commons -lisensoitujen teosten käyttö on maksutonta. Käyttö edellyttää lisenssin noudattamista:

Creative Commons -lisenssioituja teoksia löytyy satoja miljoonia. Niiden lisenssin mukainen käyttäminen on maksutonta eikä käyttäjän tarvitse erikseen kysyä lupaa tekijältä. Käyttäjän tulee kuitenkin täyttää lisenssinantajan asettamat lisenssiehdot. Muutoin teoksen käyttö saattaa loukata tekijän yksinoikeutta teoskappaleen valmistamiseen ja yleisön saataville saattamiseen.

Tässä muistiossa esittelemme tavan, jolla voit käyttää teosta CC-lisenssin mukaisesti. Alla olevat esimerkit koskevat kuvia, mutta ne voivat soveltua myös muille teostyypeille.

Varmista lisenssin laajuus:

1. Lisenssi voi rajoittaa käytön vain ei-kaupalliseen käyttöön

Henkilökohtaiset blogit, joissa ei ole mainoksia, eivät luultavasti ole kaupallista käyttöä. Mainoksia myyvät verkkolehdet ovat kaupallista käyttöä, vaikka kirjoittaja ei saisi jutun tekemisestä palkkiota.

Tekijänoikeuslisensoija tulkitaan oikeuskäytännössä kapeasti. Tämä tarkoittaa, että mikäli asiassa on epäselvyyttä tekijän myöntämän luvan laajuudesta ja soveltuvuudesta käyttöön, oikeus valitsee tyypillisesti tekijämyönteisen tulkinnan.

Mikäli olet epävarma, onko käyttötarkoituksesi kaupallista, kysy tekijänoikeudenhaltijalta asiasta. Hän varmasti ilahtuu etukäteen asiaa tiedusteleavasta käyttäjästä. Saat luvan todennäköisemmin etukäteen verrattuna tilanteeseen, jossa tekijä löytää luvattoman käytön myöhemmin itse.

2. Lisenssi voi rajoittaa teoksen muokkaamista

Tekijänoikeuden haltijan yksinoikeuteen kuuluu oikeus määrätä teoksesta muutettuna tai muuttamattomana. Lisenssinantaja on voinut sallia lisenssissä muokkauksen. Tällöin kuvaa voi rajata, siihen voi asetella päälle otsikoita ja kuvia sekä liittää sen osaksi toista kuvaa.

Lisensoiija on voinut myös kieltää teoksen muokkaamisen. Tällöin saat julkaista kuvan lisenssiehtojenmukaisesti vain muuttamattomana. Et saa silloin:

- Rajata kuvaa
- Kääntää kuvaa
- Muokata kuvaa
- Säättää kuvan väriarvoja siten että kuva muuttuu
- Laittaa toisia kuvia kuvan päälle
- Laittaa kuvan päälle otsikkoa tai muuta kirjoitusta
- Poistaa kuvassa olevia elementtejä
- Jatkaa kuvaa sen rajojen ulkopuolella

Lisenssi voi sallia muokkaukset, mutta Jaa-samoin lisenssi edellyttää, että muutokset tulevat saman lisenssin alle. Pidä huoli silloin, että lisensoit muutokset oikein ja että sinulla on oikeus lisensoida muutokset lisenssin mukaisesti.

Ilmoita teoksen tekijätiedot mahdollisimman laajasti

3. Lisenssi edellyttää, että ilmoitat tekijän, teoksen ja lisenssin tiedot kuvan yhteydessä

Jokainen Creative Commons -lisenssi edellyttää, että teoksen käyttäjä ilmoittaa teoksen yhteydessä lisenssin määrittelemällä tavalla seuraavat asiat:

1. teoksen tekijät ja muut nimettäväksi määritellyt tahot;
2. lisää tekijänoikeusmerkintä;
3. merkintä ja linkki, joka viittaa käytettyyn CC-lisenssiin;
4. merkintä, joka viittaa takuun rajoituslausekkeeseen, jos sellainen on;
5. Lisensoituun aineistoon viittaava linkki, mikäli tämä on kohtuullisesti toteutettavissa;
6. Muokatun teoksen osalta merkintä siitä, että olet muokannut teosta

Helpon toteutat erilaiset viittaukset ilmoittamalla teoksen tiedot esimerkiksi seuraavasti:

Lissu Lisensoiija: "SibeliusMonumentti", [CC-BY-3.0-FI](#),
[Lisätietoja teoksen oikeuksista](#)

Varmista lähde:

Teoksen käyttäjänä sinun vastuullasi on tarkastaa teoksen lähde, ja että tekijä on laskenut teoksen liikkeelle CC-lisenssillä.